
EUROOPA STATISTIKA TEGEVUSJUHIS

---

*Riiklikele statistikaasutustele
ja Eurostatile (ELi statistikaasutusele)*

Vastu võetud
Euroopa statistikasüsteemi komitees

16. novembril 2017

eurostat

EUROOPA
STATISTIKA-
SÜSTEEM

Euroopa Komisjon ega ükski tema nimel tegutsev isik ei vastuta käesolevas dokumendis sisalduva teabe kasutamise eest.

Luxembourg: Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2018

© Euroopa Liit, 2018

Taaskasutamine on lubatud tingimusel, et viidatakse allikale.

Euroopa Komisjoni dokumentide taaskasutamine on reguleeritud komisjoni otsusega 2011/833/EL (ELT L 330, 14.12.2011, lk 39).

ELi autoriõigusega hõlmamata fotode või muu materjali kasutamiseks ja taasesitamiseks tuleb küsida luba otse autoriõiguse valdaja käest.

Print	PDF
ISBN 978-92-79-80023-8	ISBN 978-92-79-80036-8
doi:10.2785/80888	doi:10.2785/841656
KS-02-18-142-ET-C	KS-02-18-142-ET-N

EUROOPA STATISTIKA TEGEVUSJUHIS

---

*Riiklikele statistikaasutustele
ja Eurostatile (ELi statistikaasutusele)*

Vastu võetud
Euroopa statistikasüsteemi komitees

16. novembril 2017

eurostat

 EUROOPA
STATISTIKA-
SÜSTEEM

Preambul

Euroopa statistika tegevusjuhise

Euroopa statistika tegevusjuhise on Euroopa statistikasüsteemi ühise kvaliteediraamistiku nurgakivi. See on iseregulatsiooni vahend, mis põhineb institutsioonilist keskkonda, statistikaprotsesse ja statistilisi väljundeid hõlmaval 16 põhimõttel. Tegevusjuhise rakendamise jälgimisel lähtutakse iga põhimõtte kohta kehtestatud hea tava näitajatest ja standarditest, millega suureneb Euroopa statistikasüsteemi läbipaistvus.

Statistikaasutused, mille hulka kuuluvad Euroopa Liidu statistikaasutus (Eurostat), riiklikud statistikaametid ja muud siseriiklikud ametiasutused, kes vastutavad Euroopa statistika arendamise, tegemise ja levitamise eest, kohustuvad tegevusjuhise kinni pidama.

Sõltumatu nõuandekogu – Euroopa statistika haldamise nõuandekogu¹ (edaspidi „nõuandekogu“) – annab ülevaate Euroopa statistikasüsteemist tegevusjuhise rakendamise vaatenurgast. Nõuandekogu analüüsib igal aastal tegevusjuhise rakendamist Euroopa Liidu statistikaasutuses (Eurostat) ja Euroopa statistikasüsteemis tervikuna ning annab soovitusi, mis käsitlevad tegevusjuhise rakendamist hõlbustavaid meetmeid, tegevusjuhise levitamist tarbijate ja andmeesitajate seas ning tegevusjuhise võimalikku ajakohastamist.

Käesolev 2017. aasta väljaanne on 2005. aastal vastu võetud tegevusjuhise teine redaktsioon. Selle eesmärk on kajastada viimaseid muutusi ja uuendusi riikliku statistika arendamises, tegemises ja levitamises Euroopa statistikasüsteemis ja ka sellest väljaspool, nagu uued andmeallikad, uute tehnoloogialahenduste kasutamine ja õigusraamistiku ajakohastamine, ning samuti tegevusjuhise rakendamise alaste vastastikuste eksperdihinnangute tulemusi.

Mõistete loetelu, kus on selgitatud tegevusjuhises kasutatud põhimõisteid, on kättesaadav veebis aadressil <http://ec.europa.eu/eurostat/web/quality/overview>.

Euroopa statistikasüsteemi ühine kvaliteediraamistik

Euroopa statistikasüsteemi ühine kvaliteediraamistik koosneb Euroopa statistika tegevusjuhise, Euroopa statistikasüsteemi kvaliteedi tagamise raamistikust ja üldistest kvaliteedijuhtimise põhimõtetest (nagu pidev suhtlemine tarbijatega, juhtide pühendumus, partnerlus, töötajate rahulolu, pidev täiustamine, integreerimine ja ühtlustamine).

See iseregulatsioonil põhinev ühine kvaliteediraamistik täiendab Euroopa statistikasüsteemi ulatuslikku õigusraamistikku, mille aluseks on Euroopa statistikat käsitlev määrus (EÜ) nr 223/2009, mis omakorda tuleneb Euroopa Liidu toimimise lepingust. Kõrge kvaliteediga Euroopa statistikat ja teenuseid arendatakse, tehakse ja levitatakse seega väga tugevas õigus- ja kvaliteediraamistikus.

Käesoleva brošüüri järgmisel leheküljel esitatud Euroopa statistikasüsteemi kvaliteedideklaratsioon on tõend Euroopa statistikasüsteemis esinevast kvaliteediteadlikkusest ning kõikide selle süsteemi liikmete võetud kohustusest pidevalt arendada, teha ja levitada kõrge kvaliteediga Euroopa statistikat ja teenuseid, et luua jätkusuutlikult oma kasutajatele väärtust.

¹ Euroopa statistika haldamise nõuandekogu: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/esgab/introduction>.

Euroopa statistikasüsteemi kvaliteedideklaratsioon

Euroopa statistikasüsteem on partnerlus, mille raames teevad koostööd Eurostat ning iga ELi liikmesriigi ja EFTA riigi riiklikud statistikaasutused. Meie ülesanne on pakkuda sõltumatut ja kvaliteetsset statistilist teavet Euroopa, riigi ja piirkonna tasandil ning teha see teave otsuste tegemiseks, teadusuuringuteks ja arutlemiseks kõigile kättesaadavaks.

Euroopa statistikasüsteemi liikmed arutavad Euroopa statistika programmi ja prioriteetide üle ning lepivad need kokku, tehes lõplikud otsused demokraatlikul moel Euroopa seadusandliku menetluse kohaselt.

Tegutseme range õigusliku korra alusel¹, mida täiendab tugev, maailmatasemel ja iseregulatsioonil põhinev kvaliteediraamistik, mille keskmes on Euroopa statistika tegevusjuhised². Vastavust tegevusjuhisele hinnatakse perioodiliselt välishindamise ja väljaselgitatud parendustegevuste³ range järelkontrolli kaudu.

Peame kvaliteeti oma konkurentsieelise aluseks maailmas, kus on üha rohkem kiirteavet, mille kvaliteedi kohta sageli puuduvad vajalikud tõendid. Oma töös juhindume ametialase sõltumatuse, tarbijate võrdse kohtlemise, objektiivsuse, usaldusväärsuse, statistilise konfidentsiaalsuse ja kulutasuvuse põhimõttest. Statistika arendamine, tegemine ja levitamine põhineb läbimõeldud meetodikal, parimatel rahvusvahelistel standarditel ja asjakohastel menetlustel, mis on läbipaistval viisil hästi dokumenteeritud. Meie kvaliteedipõhimõtted on

asjakohasus, täpsus, ajakohasus ja õigeaegsus, kättesaadavus ja selgus ning võrreldavus ja sidusus.

Püüame järjekindlalt vähendada andmeesitajate koormust, arendada koostööd andmekogude pidajatega ja teha tihedat koostööd sidusrühmadega, sealhulgas teadusringkondadega.

Oleme pühendunud kvaliteetse statistika tegemisele, selleks selgitame korrapäraselt välja oma tugevad ja nõrgad küljed ning nendega seotud riskid ning võtame neid nõuetekohaselt arvesse, arendades edasi oma ühist kvaliteediraamistikku. Tänu pidevale ajakohastamisele, uuendamisele ja uute näitajate koostamisele me mitte ainult ei parenda oma toodete ja teenuste kvaliteeti, vaid püüame koostöös statistika tarbijatega ka ennetada uusi vajadusi.

**Riiklike statistikaasutuste juhid
ja Eurostati peadirektor**

¹ Euroopa Liidu toimimise leping: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2016:202:FULL&from=ET> ja määrus (EÜ) nr 223/2009 Euroopa statistika kohta (mida on muudetud määrusega (EL) 2015/759): <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/et/TXT/PDF/?uri=CELEX:02009R0223-20150608&from=ET>.

² Euroopa statistika tegevusjuhised: <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3859598/5922121/10425-ET-EE.PDF> ja Euroopa statistikasüsteemi kvaliteedi tagamise raamistik: <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/64157/4392716/ESS-QAF-V1-2final.pdf/bbf5970c-1adf-46e8-afc3-58ce177a0646>.

³ Euroopa statistikasüsteemi vastastikuste eksperdi hinnangute esimene ja teine voor: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/quality/first-round-of-peer-reviews> ja <http://ec.europa.eu/eurostat/web/quality/peer-reviews>.

Institutsiooniline keskkond

Euroopa statistika arendamise, tegemise ja levitamise tegelevate statistikaasutuste tulemuslikkust ja usaldatavust mõjutavad märkimisväärselt institutsioonilised ja organisatsioonilised tegurid. Olulised põhimõtted on ametialane sõltumatus, koordineerimine ja koostöö, volitus andmete kogumiseks, ressursside piisavus, kvaliteedile pühendumine, statistiline konfidentsiaalsus, erapooletus ja objektiivsus.

1. PÕHIMÕTE

Ametialane sõltumatus

Euroopa statistika usaldatavuse tagab statistikaasutuste ametialane sõltumatus muudest poliitilistest, regulatiiv- ja haldusüksustest ja asutustest ning erasektorist.

NÄITAJA

- 1.1. Riiklike statistikaametite ja Eurostati sõltumatus poliitilistest ja muudest välismõjudest statistika arendamisel, tegemisel ja levitamisel on seadusega sätestatud ja tagatud ka muudele statistikaasutustele.
- 1.2. Riiklike statistikaametite ja Eurostati juhtidel ning vajaduse korral muude statistikaasutuste juhtidel on hierarhias piisavalt kõrge positsioon, mis tagab neile ligipääsu poliitilistele ja avalikele haldusvõimudele kõrgeimal tasandil. Nad on suurima ametialase pädevusega.
- 1.3. Riiklike statistikaametite ja Eurostati juhid ning vajaduse korral muude statistikaasutuste juhid vastutavad Euroopa statistika sõltumatu arendamise, tegemise ja levitamise eest.
- 1.4. Riiklike statistikaametite ja Eurostati juhid ning vajaduse korral muude statistikaasutuste juhid on ainupädevad otsustama statistikameetodite, standardite ja menetluste üle ning avaldatava statistika sisu ja ajastuse üle.
- 1.5. Statistikaprogrammid avaldatakse ning perioodilistes aruannetes kirjeldatakse tehtud edusamme.
- 1.6. Statistika avaldamine on selgelt eristatav poliitilistest avaldustest ning statistika avaldatakse poliitilistest avaldustest eraldi.

- 1.7. Riiklikud statistikaametid ja Eurostat ning vajaduse korral muud statistikaasutused esitavad avalikke seisukohti statistikaküsimustes, sealhulgas kriitika ja statistika väärkasutuse asjus, niivõrd kui nad seda sobilikuks peavad.

- 1.8. Riiklike statistikaametite ja Eurostati juhtide ning vajaduse korral muude statistikaasutuste statistikavaldkonna juhtide töölevõtmise ja ametisse nimetamise menetlused on läbipaistvad ja põhinevad üksnes ametialastel kriteeriumidel. Põhjused, mille tõttu nende ametisolek võidakse lõpetada, on nimetatud õigusraamistikus. Nende hulka ei või kuuluda põhjused, mis seavad ohtu asjaomaste isikute ametialase või teadusliku sõltumatuse.

1.a PÕHIMÕTE

Koordineerimine ja koostöö

Riiklikud statistikaametid ja Eurostat tagavad Euroopa statistika arendamise, tegemise ja levitamise seotud tegevuse koordineerimise vastavalt riikliku statistikasüsteemi ja Euroopa statistikasüsteemi tasandil. Statistikaasutused teevad partnerlusel põhineva Euroopa statistikasüsteemi raames aktiivselt koostööd, et tagada Euroopa statistika arendamine, tegemine ja levitamine.

NÄITAJA

- 1a.1. Riiklikud statistikaametid koordineerivad kõikide muude Euroopa statistika arendamise, tegemise ja levitamise tegelevate siseriiklike asutuste statistikaalast tegevust. Nad tegutsevad Eurostati ainsa kontaktasutusena statistika küsimustes. Koordineeriva rolli täitmiseks nii riigi kui ka Euroopa tasandil on olemas õigusaktid ning täpselt kindlaks määratud ja hästi sissetöötatud menetlused.
- 1a.2. Riiklike statistikaametite juhid annavad vajaduse korral välja riiklikud suunised, et tagada kvaliteet Euroopa statistika arendamisel, tegemisel ja levitamisel riiklikes statistikasüsteemides; nende rakendamist kontrollitakse.
- 1a.3. Statistikaasutused jätkavad ja arendavad pidevalt eri tasanditel koostööd üksteisega ja Euroopa statistikasüsteemi nõuandeorganitega, samuti Euroopa Keskpankade Süsteemi liikmete, akadeemiliste asutuste ja muude rahvusvaheliste asutustega, kui see on asjakohane.

2. PÕHIMÕTE

Volitus andmete kogumiseks ja juurdepääs andmetele

Statistikaasutustel on selge juriidiline volitus pääseda ligi mitmesugustele andmeallikatele ja koguda neist Euroopa statistika jaoks vajalikku teavet. Asutusi, ettevõtteid, kodumajapidamisi ja avalikkust võib seadusega kohustada statistikaasutuse nõudel võimaldama ligipääsu andmetele või esitama andmeid Euroopa statistika eesmärgil.

NÄITAJA

- 2.1.** Statistikaasutuste volitus pääseda ligi mitmesugustele andmeallikatele ja koguda neist teavet Euroopa statistika arendamiseks, tegemiseks ja levitamiseks on seadusega sätestatud.
- 2.2.** Statistikaasutustele on antud seadusega luba pääseda kiiresti ja tasuta ligi haldusandmetele ning kasutada neid statistilistel eesmärkidel. Nad kaasatakse kohe algusest haldusandmete disaini ja arendusse ning nende kogumise lõpetamiseks, et muuta need andmed statistika jaoks sobivamaks.
- 2.3.** Õigusakti alusel võib statistikaasutus teha andmete esitamise statistikatööde tegemisel kohustuslikuks.
- 2.4.** Hõlbustatakse statistilistel eesmärkidel juurdepääsu muudele andmetele, nagu eravalduses olevad andmed, tagades samas statistilise konfidentsiaalsuse ja andmekaitse.

3. PÕHIMÕTE

Ressursside piisavus

Statistikaasutuste käsutuses olevad ressursid on piisavad, et täita Euroopa statistika nõudeid.

NÄITAJA

- 3.1.** Inim-, finants- ja tehniliste ressursside hulk ja kvaliteet on piisav, et täita statistikavajadusi.
- 3.2.** Statistika ulatus, üksikasjalikkus ja maksumus on vajadustega vastavuses.
- 3.3.** On olemas uue statistika nõudluse ja maksumuse võrdleva hindamise ja põhjendamise menetlused.
- 3.4.** On olemas menetlused, mille kohaselt hinnatakse jätkuvat statistikavajadust, et selgitada välja, kas mõne statistikatöö saab ära jätta või mõne töö mahtu vähendada ja seeläbi vahendeid vabastada.

4. PÕHIMÕTE

Kvaliteedile pühendumine

Statistikaasutused on pühendunud kvaliteedile. Nad selgitavad süstemaatiliselt ja regulaarselt välja oma tugevad ja nõrgad küljed, et pidevalt parandada protsesside ja väljundite kvaliteeti.

NÄITAJA

- 4.1.** Kvaliteedipoliitika töötatakse välja ja tehakse avalikkusele kättesaadavaks. Kvaliteedijuhtimise küsimustega tegelemiseks on olemas organisatsiooniline struktuur ja töövahendid.
- 4.2.** On olemas menetlused statistikaprotsesside, sealhulgas mitmest allikast pärit andmete integreerimise kvaliteedi kavandamiseks, jälgimiseks ja parandamiseks.
- 4.3.** Väljundite kvaliteeti jälgitakse regulaarselt, seda hinnatakse võimalike kompromisside seisukohalt ning selle kohta antakse aru vastavalt Euroopa statistika kvaliteedikriteeriumidele.
- 4.4.** Statistika põhiväljundid vaadatakse regulaarselt ja põhjalikult üle, kasutades vajaduse korral ka väliseksperte.

5. PÕHIMÕTE

Statistiline konfidentsiaalsus ja andmekaitse

Täielikult on tagatud andmeesitajate privaatsus, nende esitatava teabe konfidentsiaalsus ja selle kasutamine ainult statistilistel eesmärkidel ning andmete turvalisus.

NÄITAJA

- 5.1.** Statistiline konfidentsiaalsus on seadusega tagatud.
- 5.2.** Ametisse nimetamisel allkirjastavad statistikaasutuste töötajad konfidentsiaalsuskohustuse.
- 5.3.** Statistilise konfidentsiaalsuse nõude tahtliku rikkumise eest on ette nähtud karistused.
- 5.4.** Töötajatele on antud suunised ja juhised statistilise konfidentsiaalsuse tagamiseks statistika tegemise protsessi kõikides etappides. Konfidentsiaalsuspoliitika tehakse avalikkusele teatavaks.

5.5. On kehtestatud vajalikud regulatiivsed, haldus-, tehnilised ja korralduslikud meetmed, et kaitsta andmete turvalisust ja terviklikkust ning nende edastamist, kooskõlas parimate tavade, rahvusvaheliste standardite ning Euroopa ja liikmesriikide õigusaktidega.

5.6. Tarbijatele teadustöökasutatavatele statistilistele üksikandmetele juurdepääsu võimaldamise kord on rangelt reguleeritud.

6. PÕHIMÕTE

Erapooletus ja objektiivsus

Statistikaasutused arendavad, teevad ja levitavad Euroopa statistikat, juhindudes teaduslikust sõltumatusest, tegutsedes objektiivselt, pädevalt ja läbipaistvalt ning koheldes kõiki kasutajaid võrdselt.

NÄITAJA

6.1. Statistikat tehakse objektiivselt, lähtudes kindlaksmääratud statistilistest kaalutlustest.

6.2. Andmeallikate ja statistiliste meetodite valik ning statistika levitamise kohta tehtud otsused lähtuvad statistilistest kaalutlustest.

6.3. Avaldatud statistikas avastatud vead parandatakse võimalikult kiiresti ja parandused avalikustatakse.

6.4. Teave andmeallikate, meetodite ja menetluste kohta on avalikkusele kättesaadav.

6.5. Statistika avaldamise kuupäevad ja kellaajad antakse eelnevalt teada.

6.6. Suurematest revisjonidest või muudatustest meetodikas antakse ette teada.

6.7. Statistikaasutused teevad iseseisvalt otsuse statistika avaldamise aja ja avaldatava sisu kohta, võttes arvesse eesmärki pakkuda täielikku ja ajakohast statistilist teavet. Statistika avaldamisel tagatakse kõigile tarbijatele samaaegne ja võrdne juurdepääs statistikale. Tarbijale erandkorras juurdepääsu võimaldamine statistikale enne selle avaldamist on piiratud, hästi põhjendatud, seda kontrollitakse ja see avalikustatakse. Nõuete rikkumise korral vaadatakse avaldamiseelse juurdepääsu võimaldamise kord läbi, et tagada erapooletus.

6.8. Statistika avaldamine ja statistikat puudutavad avaldused pressikonverentsidel on objektiivsed ja erapooletud.

Statistikaprotsessid

Statistikaasutused järgivad Euroopa statistika arendamiseks, tegemiseks ja levitamiseks kasutatavates statistikaprotsessides täielikult Euroopa ja muid rahvusvahelisi standardeid, suuniseid ja häid tavasid, püüdes samas teha pidevalt uuendusi. Statistika usaldusväärsust suurendab hea juhtimise ja tõhususe maine. Olulised põhimõtted on läbimõeldud meetodika, asjakohased statistikamenetlused, andmeesitajatele liigse koormuse tekitamisest hoidumine ja kulutasuvus.

7. PÕHIMÕTE

Läbimõeldud meetodika

Kvaliteetse statistika aluseks on läbimõeldud meetodika. Selle jaoks on vaja asjakohaseid vahendeid, menetlusi ja asjatundlikkust.

NÄITAJA

7.1. Euroopa statistikas kasutatav üldine meetodikaraamistik järgib Euroopa ja muid rahvusvahelisi standardeid, suuniseid ja häid tavasid, ent seda püütakse ka pidevalt uuendada.

7.2. On olemas menetlused, millega tagatakse standardmõistete, -määratluste ja -klassifikaatorite ning muud liiki standardite järjekindel kasutamine kogu statistikaasutuses.

7.3. Euroopa statistikas kasutatavaid registreid ja loendeid hinnatakse regulaarselt ning vajaduse korral neid kohandatakse, et tagada kvaliteet.

7.4. Riiklike klassifikaatorite süsteemid ja vastavad Euroopa süsteemid on omavahel täielikus vastavuses.

7.5. Tööle võetakse ülikoolis vastava eriala lõpetanud.

7.6. Statistikaasutused rakendavad oma töötajate pideva kutsekoolituse poliitikat.

7.7. Statistikaasutused jätkavad ja arendavad koostööd teadusringkondadega, et täiustada meetodikat ja kasutatavate meetodite tulemuslikkust ning edendada töövahendeid, kui see on otstarbekas.

8. PÕHIMÕTE

Asjakohased statistikamenetlused

Kvaliteetse statistika aluseks on asjakohased statistikamenetlused, mida rakendatakse statistika tegemise protsessi kõikides etappides.

NÄITAJA

- 8.1. Kui Euroopa statistika põhineb haldus- ja muudel andmetel, siis on mittestatistilistel eesmärkidel kasutatavad mõisted ja määratlused võimalikult sarnased statistilistel eesmärkidel kasutatavate mõistete ja määratlustega.
- 8.2. Statistiliste uuringute tegemisel testitakse küsimustikke süstemaatiliselt enne andmete kogumist.
- 8.3. Statistikaprotsessid vaadatakse regulaarselt üle ja vajaduse korral neid muudetakse.
- 8.4. Statistikaprotsessidega seotud metaandmeid hallatakse statistika tegemise protsessi kõikides etappides ja vajadusel neid levitatakse.
- 8.5. Revisjonide tegemisel kasutatakse standardseid, väljakujunenud ja läbipaistvaid menetlusi.
- 8.6. Haldus- ja muude andmete omanikega sõlmitakse kokkulepped, milles sätestatakse nende ühine kohustus kasutada neid andmeid statistilistel eesmärkidel.
- 8.7. Statistikaasutused teevad haldus- ja muude andmete omanikega koostööd andmete kvaliteedi tagamiseks.

9. PÕHIMÕTE

Andmeesitajatele liigse koormuse tekitamisest hoidumine

Andmeesituskoormus vastab tarbijate vajadustele ega ole andmeesitajate jaoks liiga suur. Statistikaasutused jälgivad andmeesitajate koormust ja seavad eesmärgid selle vähendamiseks aja jooksul.

NÄITAJA

- 9.1. Euroopa statistika nõutava ulatuse ja detailsuse puhul piirduetakse vältimatult vajalikuga.
- 9.2. Andmeesitajate koormus jaotatakse uuringu kogumi üksikobjektide vahel võimalikult ühtlaselt ja seda kontrollib statistikaasutus.

- 9.3. Ettevõtelt kogutavad andmed on võimaluste piires kättesaadavad nende raamatupidamisandmetest ja andmeesitamise hõlbustamiseks kasutatakse elektroonilisi vahendeid.

- 9.4. Et vältida andmete korduvat küsimist, kasutatakse igal võimalikul juhul haldusandmeid ja muid andmeallikaid.

- 9.5. Et minimeerida andmeesitajate koormust, edendatakse andmete jagamist ja integreerimist, pidades samas kinni konfidentsiaalsuse ja andmekaitse alastest nõuetest.

- 9.6. Statistikaasutused edendavad meetmeid, mis võimaldavad andmeallikaid omavahel seostada, et viia miinimumini andmeesitajate koormus.

10. PÕHIMÕTE

Kulutasuvus

Ressursse kasutatakse tulemuslikult.

NÄITAJA

- 10.1. Statistikaasutuse ressursside kasutamise jälgimiseks võetakse sisemeetmeid ja sõltumatuid välismeetmeid.
- 10.2. Statistikaprotsessides rakendatakse optimaalselt info- ja kommunikatsioonitehnoloogia tootlikkuse potentsiaali.
- 10.3. Ennetavalt püütakse suurendada haldus- ja muude andmete allikate statistilist potentsiaali ning piirata otseuuringute korraldamist.
- 10.4. Statistikaasutused edendavad, jagavad ja rakendavad standardlahendusi, mis suurendavad tulemuslikkust ja tõhusust.

Statistilised väljundid

Avaldatud statistika vastab tarbijate vajadustele. Statistika vastab nii Euroopa kvaliteedistandarditele kui ka Euroopa institutsioonide, valitsuste, teadusasutuste, ettevõtete ja avalikkuse vajadustele. Väljundi kvaliteedi mõõtmisel hinnatakse, mil määral on statistika asjakohane, täpne ja usaldusväärne, ajakohane, sidus, piirkonniti ja riigiti võrreldav ning kasutajatele kättesaadav, st kontrollitakse statistiliste väljundite suhtes kohaldatavate põhimõtete järgimist.

11. PÕHIMÕTE

Asjakohasus

NÄITAJA Euroopa statistika vastab tarbijate vajadustele.

- 11.1.** On olemas menetlused, mille alusel pidada nõu kasutajatega, jälgida olemasoleva statistika asjakohasust ja väärtust tarbijatele ning võtta arvesse ja näha ette kasutajate uusi vajadusi ja prioriteete. Statistiliste väljundite täiustamiseks tehakse pidevalt uuendusi.
- 11.2.** Prioriteetsed vajadused rahuldatakse ja kajastatakse statistikaprogrammis.
- 11.3.** Kasutajate rahulolu jälgitakse regulaarselt ja sellest lähtuvalt võetakse süstemaatiliselt järelemeetmeid.

12. PÕHIMÕTE

Täpsus ja usaldusväärsus

NÄITAJA Euroopa statistika kajastab täpselt ja usaldusväärset tegelikkust.

- 12.1.** Lähteandmeid, integreeritud andmeid, vahetulemusi ja statistilisi väljundeid hinnatakse ja nende õigsust kontrollitakse regulaarselt.
- 12.2.** Valikuvigu ja valikust sõltumatuid vigu mõõdetakse ja dokumenteeritakse süstemaatiliselt vastavalt Euroopa standarditele.
- 12.3.** Revisjone analüüsitakse lähteandmete, statistikaprotsesside ja statistiliste väljundite täiustamiseks regulaarselt.

13. PÕHIMÕTE

Ajakohasus ja õigeaegsus

NÄITAJA Euroopa statistika on ajakohane ja seda avaldatakse õigel ajal.

- 13.1.** Statistika ajakohasus vastab Euroopa ja muudele rahvusvahelistele avaldamisstandarditele.
- 13.2.** Statistika avaldamise standardne päevane aeg tehakse avalikkusele teatavaks.
- 13.3.** Statistika avaldamise sageduse puhul arvestatakse võimaluste piires tarbijate nõudmisi.
- 13.4.** Statistika avaldamise ajakavast kõrvalekaldumisest teatatakse avalikult ette, seda põhjendatakse ja määratakse uus avaldamisaeg.
- 13.5.** Vastuvõetava täpsuse ja usaldusväärusega esialgseid tulemusi võib vajaduse korral avaldada.

14. PÕHIMÕTE

Sidusus ja võrreldavus

NÄITAJA Euroopa statistika on sisult ja ajaliselt järjepidev ning piirkonniti ja riigiti võrreldav; eri allikatest pärit omavahel seotud andmeid on võimalik kombineerida ja koos kasutada.

- 14.1.** Statistika on sisemiselt sidus ja järjepidev (st on võimalik jälgida aritmeetilisi ja arvestuslikke seoseid).
- 14.2.** Statistika on mõistliku ajavahemiku kohta võrreldav.
- 14.3.** Olenemata statistikatööst ja andmeallikast, tehakse statistikat ühtsete standardite alusel, mis käsitlevad statistika ulatust, määratlusi, üksusi ja klassifikaatoreid.
- 14.4.** Eri andmeallikatest pärit ja erineva sagedusega tehtud statistikat võrreldakse ja ühtlustatakse.
- 14.5.** Riikidevaheline andmete võrreldavus Euroopa statistikasüsteemi piires tagatakse Euroopa statistikasüsteemi ja teiste statistikasüsteemide vahelise perioodilise andmevahetuse kaudu. Meetodikauurimused tehakse liikmesriikide ja Eurostati vahelises tihedas koostöös.

15. PÕHIMÕTE

Kättesaadavus ja selgus

Euroopa statistikat esitatakse selgelt ja arusaadavalt, seda avaldatakse sobivalt ja otsetarbekohaselt ning see on koos seda toetavate metaandmete ja juhtnööridega kättesaadav erapooletul moel.

NÄITAJA

- 15.1.** Statistika ja selle metaandmed esitatakse ja arhiveeritakse nii, et andmeid on võimalik õigesti tõlgendada ja sisuliselt võrrelda.
- 15.2.** Statistika levitamisel kasutatakse tänapäevaseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogia lahendusi, meetodeid, platvorme ja avatud andmete standardeid.
- 15.3.** Võimaluse korral tehakse eritellimusel analüüse ja teavitatakse nendest avalikkust.
- 15.4.** Teaduslikel eesmärkidel võimaldatakse juurdepääsu üksikandmetele; seda juurdepääsu reguleerivad erieeskirjad või protokollid.
- 15.5.** Statistikaasutused haldavad ja levitavad väljunditega seotud metaandmeid vastavalt Euroopa standarditele.
- 15.6.** Tarbijaid teavitatakse statistikaprotsesside metoodikast, sealhulgas haldus- ja muude andmete kasutamisest ja integreerimisest.
- 15.7.** Tarbijaid teavitatakse statistikaväljundite kvaliteedi vastavusest Euroopa statistika kvaliteedikriteeriumidele.

Lisateave Euroopa statistika tegevusjuhise kohta:
<http://ec.europa.eu/eurostat/web/quality/overview>
E-post: ESTAT-QUALITY@ec.europa.eu

Väljaannete talitus

Print [KS-02-18-142-ET-C](#)
PDF [KS-02-18-142-ET-N](#)